

Poština plačana v gotovini.

44521

POŠTNI GLASNIK

Stanovsko in strokovno glasilo Oblastne organizacije ptt. uslužbencev v Ljubljani.

Izhaja 1. in 15. v mesecu. Naročnina 24 Din na leto ozir. 12 Din za pol leta. Naročnina se plačuje naprej. Oglasi po dogovoru.

Rokopise in vprašanja za pojasnila je pošiljati uredništvu „Poštnega glasnika“ v Ljubljani, Pred Prulami 1. Reklamacije, oglase in drugo pa na upravništvo lista Sv. Jakoba trg 3. Rokopisi se ne vračajo.

Letnik VII.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1927.

1. številka

Jos. Jakše:

Našemu listu za novo leto.

Naj je armada še tako številna, če je razkropljena, če ni enotna in če je ne preveva isti duh zmage, ni vredna nič. Pa tudi če je armada zbrana in solidarna, nima dosti pomena, če nima orožja.

Naša armada je naša stanovska organizacija, njeno orožje pa je list, naš »Poštni glasnik«. Ta armada ni niti velika, na žalost niti enotna, niti je ne preveva isti duh. Opravičljivo je to stanje s tem, da so v naši državi več ali manj nazadovale vse organizacije drž. uslužbencev. Nekatere so popolnoma propadle, druge životarijo samo še po imenu in je nekaj jih še stoji na častni višini svoje naloge in namena. Brez domišljavosti in samohvale lahko rečemo, da je med temi baš naša poštna organizacija, ki zavzema poleg učiteljske in železničarske organizacije vodilno mesto v organizacijskem življenju v Sloveniji, med poštno stanovskimi organizacijami pa lahko rečemo vodilno mesto v vsej državi.

Nobenega dvoma ni, da je prvi in glavni vzrok našega položaja v našem listu. Armada brez orožja ni vredna nič, organizacija brez lista ni organizacija. Slovenci imamo velik smisel za organiziranje in za časopisje. V Sloveniji je časopisje tako razvito, da bi bila naša država v tem pogledu med prvimi v Evropi, ako bi bilo razširjeno časopisje v drugih pokrajinah naše države v enakem razmerju kakor v Sloveniji. Toda ta odstotek je v ostalih pokrajinah tako majhen, da je splošen učinek negativen in da je zato naša država tudi v pogledu časopisja med zadnjimi. To omenjam zato, ker je čudno, da ima ob tako razviti slovenski žurnalistiki slovensko državno uslužbenstvo razmeroma tako malo časopisov. Malo in še tisto po večini slabo.

Žalostno je, da ima organizacija vsega drž. uslužbenstva skromno glasilo, ki izide trikrat na mesec in ki životari dosti od prispevkov drugih listov. Samo ob sebi je umevno, da ne pada ta očitek na rovaš organizacije in uredništva njenega glasila, temveč na člane te organizacije, na tisto takozvano slovensko inteligenco, ki se drenja okoli političnih strank, ki rešuje v gostilni »kulture« in »nacionalne« probleme, ki pa nima smisla za svoj stan in ki ni v stanju, povzdigniti svojega glasila z duševnimi in denarnimi prispevki, da bi delalo čast njej in njenemu stanju.

Brezdvomno najboljša stanovsko glasilo imajo učitelji, pač stan, kjer še ni izmrl zmisel za idealno delo v prid bližnjega in celokupnosti. Največ strokovnih listov imajo železničarji, kar pa ni razveseljivo dejstvo. Kajti kakor bi morala imeti ena stroka samo eno organizacijo, tako bi morala imeti tudi samo eno glasilo. Železničarske organizacije v Sloveniji imajo deset časopisov. Ogromno šte-

valo, pregrešno cepljenje moči! Mesto da bi podpirali drug drugega in celoto, se napadajo iz strankarskih ali iz osebnih razlogov. Ker so torej ti listi po večini zgrajeni na negativnih, razdiralnih temeljih, ne odgovarjajo bistvu organizacije, katere namen je graditi in utrjevati.

V tem zboru časopisja drž. nameščencev ima naš »Poštni glasnik« častno in odlično mesto. Skozi in skozi nepolitičen, resnicoljuben, izviren, strokoven, umerjen, ne petelinško bojeviti, ne pasje ponižen, nego pove po pravici in resnici vsakomur, kar mu gre: dobro pohvali, slabo pograja. Tak je bil, tak je in takega moramo ohraniti tudi v bodoče. Zaradi teh svojih lastnosti je »Poštni glasnik« pri naročnikih in njegovih prijateljih priljubljen, pri ostalih in pri njegovih nasprotnikih pa vpoštevan. Naš list citirajo skoro vsi pomembnejši strokovni in stanovski časopisi, čisto celo politični dnevnik.

V primeri s prvimi letniki našega lista in v primeri z večino sorodnih listov smo spravili »Poštni glasnik« na višino, s katero smo lahko ponosni in zadovoljni. Preuredili in razdelili smo list tako, da prinaša skoro vsaka številka stalna poglavja: uvodni članek, dopisi, strokovni del, organizacijsko gibanje, to in ono, gospodarstvo in uradni kotiček. V uvodnem članku objavljamo svoje načelno stališče v posameznih primerih iz organizacijskega življenja ali pa važne novosti, ki zanimajo poštne uslužbence. Poglavje »Dopisi« žalibog ni tako razvito, kakor bi bilo želeto, ker dobimo pre malo prispevkov od članov in naročnikov, ki bi nam lahko v tej rubriki marsikaj zanimivega povedali. Če govorim s tovariši, pove marsikdo tako zanimive stvari o službenih razmerah njegovega urada ali oddelka, da bi naš list z veseljem ponatisnil, ako bi ta tovariš svoje misli, predloge, pritožbo ali kar je že, napisal in dal uredniku. Zlasti pogrešamo dopisov iz vrst pogodbenih poštarjev, zvančnikov in služiteljev. Zato se ti tovariši pritožujejo, da list o njihovih zadevah pre malo prinaša. To je res, toda to ni krivda lista ozir. njegovega uredništva. Urednik tudi ne more vsega vedeti in izvedeti, list pa je last vseh članov organizacije, na razpolago vsem in pisan za vse. Zato vabimo od imenovanih uslužbencev vsaj tiste, ki so vajeni peresa, da napišejo stvari, ki so od zanimanja in koristi za njihove tovariše. Zlasti pogodbeni poštarji bi imeli marsikaj povedati o pomanjkljivostih pravilnika za pogodbene pošte.

Glavni del lista je »Strokovni del«. Naš list ni samo za obveščanje in kritiziranje, nego v prvi vrsti v poduk, da vzgojimo člane organizacije tudi za dobre poštne uslužbence in za dobre državljane. Če iznese naš list

kdaj kak ostrejši članek, ki je naperjen morda tudi proti službenemu oblastvu, ni naš namen nikoli razdiralen, marveč vedno usmerjen v pravcu zboljšanja in ozdravljenja naših žalostnih razmer. Baš v »Strokovnem delu« se trudi »Poštni glasnik« prinašati važne in zanimive članke, ki so v dobro osobja, stroke in države. Marsikako zlato zrno pa ostane neobjavljeno, izgubljeno v pogovoru in brezplodnem zabavljanju. Imamo predstojnike velikih pošt — najboljša člane organizacije in najboljša poštarje, ki so res mojstri v svoji stroki. Če se spustiš z njimi v pogovor o strokovnih stvareh, zveš misli in predloge, ki bi spadali k direkcijiški anketi. Zakaj ne žrtvujejo ti tovariši nekaj ur na leto svojemu stanovskemu in strokovnemu glasilu, da bi napisali članek o strokovnih vprašanjih iz bogate izkušnje svoje prakse. Velezanimivo strokovno delo »Ljubljanska pošta« izhaja v našem listu že 3 mesece, pa bo še 2 meseca polnilo predale. Potem izide knjižica »Ljubljanska pošta«, ki bi se lahko imenovala »Zgodovina pošte v Sloveniji«. Že danes opozarjamo na to knjižico, naj ne bo nobenega poštne uslužbenca, ki bi je ne naročil.

V poglavju »Organizacijsko gibanje« se v glavnih obrisih zrcali delo naših organizacij. Tam se objavljajo poročila o skupščinah in občnih zborih Oblastne organizacije, uradniške in neuradniške sekcije in njihovih krajevnih skupin. V tej rubriki so se ponatisnili tudi vsi sejni zapisniki OPO in poročila o delovanju »Poštnega doma«. Hvale vredna je tudi navada uradniške sekcije, ki objavlja tukaj vsa svoja sporočila in naznanila, ki jih morajo vedeti njeni člani. Ta običaj priporočamo tudi neuradniški sekciji, da bodo tudi njeni člani obveščeni o tekočih zadevah njihovega društva.

Priljubljena rubrika je »To in ono«, kjer objavlja urednik različni drobiž, manjše dogodke iz življenja posameznikov in skupnosti, pa tudi druge manjše, zanimive notice.

Poglavje »Gospodarstvo« je rezervirano za »Gospodarsko zadrugo poštne nameščencev«, ki objavlja tu svoje sklepe in novice. Bojimo se, da članstvo tega poglavja ne čita tako pozljivo, kakor bi zaslužilo. Marsikaj koristnega bi tam zvedeli tudi oni, ki niso člani te zadruge. Prečitajo naj vsaj današnji članek pod to rubriko.

V »Uradnem kotičku« pa izvemo važne razsodbe državnega sveta, tolmačenja uradniškega zakona, pojasnila k ministrskim in direkcijiškim odredbam, pa tudi manjše strokovne vesti iz drugih držav.

Tak je naš »Poštni glasnik« od zunaj, znotraj ga pa preveva misel enotnosti, klic k slogi, poudarjanje brezpogojne resnice, korektnosti in odločnosti, pobijanje slepomišelnja, neiskrenosti in netovarištva. Najhujši nasprotnik je politiki. V naš list se nikoli ne vrine oznaka katere koli politične stranke,

nikdar ime kakega politika. V tem listu smo proglasili politiko za vlačugo, zato se je ne dotikamo in ne govorimo o njej, kajti samo umazali bi se. Za osebne napade in za politično nesnago v našem listu ni prostora.

Kdor spravlja »P. glasnike« in pregleda na koncu leta vseh 24 števil, ali kaj pomisli, koliko truda, koliko požrtvovalnosti, študija, časa, koliko življenske moči je dala dvojica trojica ljudi, ki so poleg svoje službe posvetili svoj čas in zmožnosti listu? Ali kaj pomislijo na urednika, ki se poleg vsega tega še izpostavlja nevarnosti preganjanja in očitkov? Podprite ga! Ne njega — urednika, marveč list, naš »Poštni glasnik«! Podprite ga moralno in materialno, podprite ga s pošiljanjem zanimivih strokovnih člankov in dopisov, podprite ga z naročnino! Ni poštar, ni tovariš, kdor ni naročen na »Poštni glasnik«, kdor ne podpira tega svojega prijatelja in bojovníka za njegove pravice! Tako malo potrebuje — za vse leto 24 dinarjev, ali veste, kaj se to pravi 24 Din? Liter boljšega vina, prehrana za en dan, polovica enodnevnega zaslužka — v zameno za to malenkost dobiš 24 števil lista, ki je glasilo tvojega stanu in tvoje stroke, lista, v katerem dobiš toliko koristnega, dobrega, podučnega in vzpodbudnega. Zato naj ne bo poštnega uslužbenca, ki bi ne bil naročnik, podpornik in bralec »Poštnega glasnika«.

Žalostno je, da se dobe naročniki lista, ki ga ne rabijo za drugo ko za zavijanje. V tem se odlikujejo zlasti nekatere ljubljanske gospodične, ki mislijo, da je »nobel« nič vedeti o svojem stanu in svoji stroki. Pa se motijo, kajti biti ubog na duhu ni bilo še nikoli in nikjer »nobel« ne moderno. Še bolj žalostno je od onih tovarišev, ki list naroče in si ga puste pošiljati naprej in naprej, za plačilo se pa nikoli ne zmenijo. Ti tovariši, če zaslužijo to ime, so oškodovali v letih 1924 in 1925 upravo lista na neplačani naročnini za 4500 dinarjev, za naše razmere torej ogromna vsota. Mar niso to grobokopi našega lista in obenem grobokopi interesov celokupnega ptt. uslužbenstva? Ali jih ni sram, da odtrgajo svojemu lastnemu varuhu in učitelju tiste borne dinarje? Naj ne bo v letu 1927 nobenega takega brezvestneža v naših vrstah!

Današnja številka razpošljemo v 1500 izvodih, običajna naklada je 1200 izvodov. Pre-

sežek 300 iztisov pošljemo nekdanjim in novim naročnikom. Bomo videli, koliko bo umevanja in odziva med njimi. V Sloveniji je 2000 ptt. nameščencev, toliko bi moralo biti naročnikov »Poštnega glasnika«. Kako bi se list s takim številom naročnikov lahko razvil, tako po obliki kakor po vsebini. Zdaj ima komaj polovico tega števila, komaj 1000 plačujočih naročnikov. Zgenimo se, agitirajmo, da dosežemo vsaj 1500 naročnikov.

Toda samo število naročnikov ne napravi lista dobrega. Treba mu je dobrega gradiva in pa oglasov, ki tvorijo glavni dohodek lista. O prvem sem že povedal, kaj je potrebno. Tu samo še nekaj. List stoji hvala Bogu dobro. Kljub zastojkarjem in zaostankarjem izkazuje list letos precejšen prebitek. To pa zato, ker se je doslej par ljudi do skrajnosti žrtvovalo in se izčrpalo, da je delalo za list iz same idealnosti in ljubezni do lista skoraj zastoj. Tega zastojkarstva naj bo enkrat konec: vsako delo zasluži plačilo in zastojkarsko delo ne velja. Zato uvedemo z novim letom 1927 za pisce uvodnih in strokovnih člankov, dopisov in prispevkov za uradni kotiček stalno določene nagrade (honorarje), ki se bodo plačevali po dolgotnosti članka. Za vsak objavljeni spis bo plačalo uredništvo na koncu vsakega četrletja po 6 dinarjev za vsakih 5 centimetrov tiska. Za uvodni članek čez vso prvo stran lista bo prejel torej pisec okrog 90 Din. S prispevanjem člankov in dopisov pomagajo tako sotrudniki listu in sebi.

Drugo poglavje so oglasi (inserati). Naš list jih ima povprečno za eno stran v vsaki številki. Kako bi se list lahko dvignil, ako bi se njegovi naročniki tudi v tem pogledu nekoliko zavzeli. Ali bi ne mogli dobiti celjski naročniki vsaj par oglasov in mariborski vsaj za pol strani oglasov za priljubljeni in razširjeni »Poštni glasnik«? In naša »Gospodarska zadruga«, ki ima s 24 tvrdkami pogodbo za dobavo blaga poštnim nameščencem, ali bi ne mogla ta vplivati na tiste tvrdke, da bi inserirale v edinem glasilu slovenskih poštних uslužbencev? Ako bi vsi storili svojo dolžnost, bi imela lahko vsaka številka za 2 strani oglasov. Kadar bi pa to dosegli, bi odločili naročniki, kakšno razširjenje lista žele: ali bi izhajal list redno na šestih straneh ali bi pa izhajal v sedanji obliki po trikrat na mesec. Prosimo in pozivamo prizadete tovariše,

da store vse, da se ta naš ideal že z drugim četrletjem uresniči.

Ostanimo listu zvesti! Prvih šest let je srečno prebrodil. Včasih je bil malo neroden, včasih se je tudi spoteknil, bila so pač prva otročja leta. Z današnjim dnem stopa v sedmo leto in s tem v drugo, zrelejšo dobo. Podpirajmo naš list, cenimo ga in zavedajmo se, da je list naše edino orožje in da je list važnejši od same organizacije. Ne bodimo pa samo njegovi naročniki, ki mu z nevoljo odrajtavamo tiste uboge dinarje, marveč bodimo vsi njegovi, njegovi po duši in po ljubezni. To, kar bomo listu malo po malem dajali, to nam bo list desetero in stotero vračal.

V tem znamenju in pod tem geslom: vsem naročnikom, inserentom, bralcem in prijateljem našega lista srečno, blagoslovljeno, boljše novo leto 1927!

S. Kranjc:

Varčevanje in zavarovanje.

Spet je prišlo novo leto in vsakdo preišlja, kaj bi daroval svojim dragim, obenem ga pa skrbi, kje dobiti sredstva, da si nabavi potrebno obleko za sebe in svojo družino. Najtežje stališče imajo državni uslužbenci, kajti oni ne razpolagajo z lepimi plačami in nimajo dohodkov, s katerimi bi mogli zadostiti svojim potrebam. Poleg tega jih pa navdaja žalostna misel in skrb, kaj bo z njimi na starost, ker jim niti pokojnina ni več zasuřurana v taki meri kakor včasih. Drž. uslužbenci vedo, da se pripravljajo preosnutek uradniškega zakona, s katerimi se baje določa pravica do pokojnine od 15 na 25 let službovanja in najvišja pokojnina s 75 odstotki zadnje plače, katero bi dobivali šele po 40 letnem službovanju, ko bodo stali z eno nogo že v grobu, izžeti in opešani. Če pomislimo zraven tega na draginjno, ki v doglednem času še ne bo ponehala, potem je zadnji čas, da začnemo z novim letom delati na to, da si izboljšamo vsaj bodočnost. Zato moramo delati na to, da bomo na starost z mirnim srceem in v udobnosti preživljali zadnje dneve svojega življenja ter da bomo videli svojo družino preskrbljeno in zadovoljno.

Kako naj to storimo? Kaj naj ukrenemo, da si zagotovimo brezskrbno prihodnost, da ustvarimo svojim otrokom boljše življenje, kakor ga živimo mi sami? Po pravici bi

Ljubljanska pošta.

(Nadaljevanje.)

Vendar so se ljudje že poprej vozili po poštних cestah, te vožnje (Stöllfuhren, Landkutscherfuhren) so oskrbovali zasebni prevozniki, katerim je vlada dala dovoljenje. Do l. 1730. je iz Gradca do Ljubljane vozil tak prevoznik po enkrat na teden, namreč v torek popoldne, vračal pa se je iz Ljubljane drugi ponedeljek zjutraj. Pred določeno gostilno v Ljubljani in Gradcu so osebe sedale na voz in izstopale.

Leta 1730. je vlada dala ljubljanskemu meščanu Sartoriju dovoljenje, da sme prevažati potnike, tudi po enkrat na teden, v Trst, Gorico in na Reko. Ako ni bilo nobenega potnika, je smel voz ostati doma. Kmetom in konjskim mešetarjem pa je bilo strogo prepovedano na svojo roko prevažati ljudi po poštних cestah. Od Gradca do Ljubljane so plačevale osebe, ki so imele prtljago do 50 funtov, po 5 gold., za drugo blago pa od centa po 1 gold. 15. kr. V Trst ali Gorico je plačala oseba po 3 gold., do Reke pa 4 gld.²⁴

Ko je poštna uprava sama začela prevažati ljudi, ni dala koncesije nikomur več. Potniki so se smeli, govorimo resnico, morali vo-

ziti s pošto, ker država si je lastila pravico (poštni regal), da sme le ona vzdrževati vozni promet na poštних cestah. Le po postranskih cestah je smel prevoznik voziti potnika, toda takoj, ko je pripeljal na poštno cesto, je prenehala zanj ta pravica in na prvi postaji je moral potnika oddati cesarski pošti. Da pa bi ta naredba ne izgledala tako kruto, dovolila je poštna uprava, da sme prevoznik peljati potnika tudi po poštni cesti, ako ga pelje najmanj šest postaj, t. j. dvanajst milj daleč, in ne prepreže konj niti ne odda potnika drugemu vozniku. Seveda je bilo to nemogoče, ker je pošta menjala konje na vsaki postaji, prevoznik pa naj vozi šest postaj daleč brez prepreganja. Na ta način je hotela država potnike prisiliti, da so se vozili s pošto. Bila pa je tudi stroga kontrola. Če se je pripeljal potnik z najetimi konji na kako poštno postajo, pa se je hotel na to peljati s pošto, se je moral izkazati pri poštarju s potrdilom glavnega poštnega urada (višje pošte), kje in kako dolgo je potoval. Ako se ni vozil še šest postaj, ni smel sesti na poštni voz, niti mu ni smel poštar dati konj. Potnik tudi takrat, kadar se mu je zdelo pošta prepočasna, ni smel presesti na zaseben voz; dovoljeno je bilo pošto popustiti le, če se je ustavila v kraju za 3 dni; v tem slučaju je bilo potniku dovoljeno, da se odpelje z vsakim vozom.

Za prvih let Marije Terezije pisem še niso jemali na voz, odpravljali so jih še vedno z jezdecem (ježno pošto), pozneje so jih začeli tudi voziti (Ordinari-Post). Na tak voz ni smel sesti potnik delj časa, menda zato ne, ker se je pošta bala, da bi na samem postiljona napadel in pošto oropal. Bil je še drug vzrok, namreč stara pesem — slabe ceste. Dostikrat voz, obložen le s pismi in lahkim zavitki, ni mogel dalje, kaj šele, ko bi prevažal potnike. Cesar Jožef II. je vendar l. 1789. dovolil, da sme na voz s pisemsko pošto sesti po en potnik, ki se je moral poprej legitimirati, ali je znana in zanesljiva oseba. Smel pa je sesti in izstopiti le na veliki postaji, torej pri nas le v Ljubljani. Za takega potnika so pripravili še enega konja, ki ga je moral potnik plačati.

Vozovi (koleslji) so bili nepokriti, zato je bila pošta dostikrat mokra, in ljudje so se pritoževali. Slednjič je bilo ukazano, da morajo poštne torbe v dežju pokrivati s koci ali odejami, ako teh ni bilo, pa s senom ali slamo.

Kakor sem omenil, ljudem ni bilo dovoljeno se voziti s pisemsko pošto (Ordinari-Post), za nje so bili pripravljene drugi vozovi, na katere so nalagali tudi poštne zavitke. Prvi vozovi so bili primitivni; lepši poštni vozovi, ki jih vidimo večkrat na slikah, so iz konca 18. in iz 19. stoletja. Na deželjskih potnih po-

²⁴ A. Koblar, istotam 58—59.

bila dolžna to storiti država, saj posvečamo vse svoje sile njej, saj njej žrtvujemo vso svojo moč. Toda v tem oziru imamo zelo slabe skušnje. Država kvečjemu še kaj obljubi, da pa nič več. Nasprotno, celo odtrgavajo nam naše že itak majhne plače in z grozo premišljujemo, kaj bo z nami, če pojde tako naprej. Zato moramo sami nekaj storiti, da si olajšamo svoje skrbi, da bomo s samozavestjo zrlji bodočim dnevom v obraz, da nas ne bo več strah, pa naj pride še taka nesreča. Kaj naj storimo? Samo en izhod imamo, in ta je: varčujmo!

Da, varčevati je treba. Toda varčevati tako, da imamo pri tem korist, kajti nobeden nima toliko, da bi mogel nositi v hranilnico, obenem pa se v srcu bal, da utegne dosti prej umreti, preden znosi toliko supaj, da bo videl svojo družino preskrbljeno. In ravno radi tega je treba, da varčujemo v zvezi z zavarovanjem, t. j. da smo obenem s hranilnimi vlogami zavarovani za slučaj smrti, za nezgode in za invaliditeto. Če varčujemo v zvezi z zavarovanjem, smo popolnoma brez skrbi. Kajti če prvi dan zavarovanja umremo, dobi naša družina izplačano tolikšno vsoto, kakor ako bi vlagali dvajset let v hranilnico. Jasno je torej, da moramo varčevati potom zavarovanja.

Drugo važno vprašanje je, s kakšnimi zneski naj si kujemo svojo srečo. Državni uradnik, poštni uslužbenec, nima toliko dohodkov, da bi mogel plačevati velike premije, ampak more samo z majhnimi mesečnimi, tedenskimi ali celo dnevnimi vsoticami zbirati velik kapital. Majhni zneski, recimo po 2 Din na dan, pa se v določeni dobi nabere lepa vsota. In kakšen trud imamo pri tem? Le malo odpovedovanja, malo krepke volje in zavest, da si s tem gradimo palačo svoje bodočnosti. Samo to in vsak rade volje shrani vsak dan dva dinarja. Kajti ne le da si s tem dela kapital, ki se mu obrestuje, ampak je istočasno tudi zavarovan. Preskrbljen je za slučaj popolne delanezmožnosti in družina mu je preskrbljena za slučaj njegove smrti.

In ravno to, takozvano ljudsko zavarovanje, vpeljava sedaj po vsej državi »Splošna zavarovalna zadruga« v Ljubljani, Tržaška cesta 26. Ta zadruga je sklenila pogodbo z »Jugoslovansko zavarovalno družbo

Zora« v Zagrebu, za katero jamči zveza angleških zavarovalnic z jamstveno glavnico okrog 13 milijard dinarjev. Omenjamo to radi tega, ker je to edina pečica s tem, kar so v drugih državah že zdavnaj uvedli. Interesanten je sledeči primer: Nekdo se zavaruje pri tej zadrugi za zavarovanje z varčevanjem tako, da plačuje vsak dan 2 Din. Ako bi dotičnik doživel dobo dvajset let, bi dobil izplačano 18.000 Din. Ako bi pa umrl do desetega leta svojega zavarovanja, pa naj bi bilo to prvi dan, ko je prejel polico, pa dobe njegovi upravičenci izplačano takoj 10.000 Din. Če pa bi umrl od desetega leta zavarovanja dalje, potem se mu vsota 10.000 Din vsako leto zveča in kakor rečeno, doseže z dvajsetim letom 18.000 Din. Ako bi se zgodilo, da bi zavarovanec umrl po nezgodi, potem dobe njegovi dediči ozir. oni, ki jih on določi, poleg omenjene vsote še 10.000 Din, ne da bi mu bilo treba prej kaj plačevati za to. Če pa bi se zgodilo, da bi postal popolnoma dela nezmožen, potem mu ni treba nobene vsote več vplačevati, pa kljub temu dobi izplačano celo zavarovalnino, kakor da je pravilno vplačeval.

Vsak pa se lahko zavaruje za vplačevanje treh dinarjev na dan. V tem primeru dobi, če doživi, že po 15 letih izplačano svoto 18 tisoč 500 dinarjev. Vsak lahko tudi podvoji zavarovalnino, t. j. če plačuje na dan 4 Din, dobi v 20 letih 36.000 Din., če plačuje 6 Din, pa v 15 letih 37.000 Din. Obenem je zavarovan še za smrt in za invaliditeto. **In to vse brez vsake zdravniške preiskave!**

Vsakomur je torej jasno, kakšne koristi ima od varčevanja, zvezanega z zavarovanjem, kjer si z majhnimi zneski ustvarja veliko vsoto. Nima več skrbi, kaj bo z družino po njegovi smrti, ne boji se več za hčerino doto. Kajti ve, da bo po toliko in toliko letih mirno užival, kar si je prihranil, in življenje mu bo potekalo brez skrbi.

Česar nam država ne stori, to moramo storiti sami. Sami si pomagajmo, le sami v sebe zaupajmo! S krepko voljo in le z malo odpovedovanja pri kajenju, pijači itd., skuje mo svojo srečo. Pa ne samo to, ampak s tem si pridobimo hvaležnost naših potomcev in pa zavest, da nam življenje ni potekalo kakor ura, temveč da je imelo smisel.

stajah so morali za vozove skrbeti poštarji sami.

Radi evidence vozov in pa njih koristne razporedbe, so l. 1750. ustanovili na Dunaju »Glavno ekspedicijo poštinih vozov« (Haupt-Postwagenexpedition), na višjih poštah pa so nastavili ekspeditore poštinih vozov. Ker nisem mogel najti šematizmov iz l. 1756—1776, tudi ne morem povedati, kdaj je prišel prvi ekspeditor vozov na ljubljansko pošto. L. 1777. se imenuje Anton Prälich. Leta 1795. je bil v Ljubljani že poseben urad »Ekspedicija poštinih vozov«, ločen od glavne pošte. Ekspeditor je še vedno Anton Prälich, leto pozneje so mu dodelili še nakladača (Postwagenpacker), imenoval se je Jakob Musik.

Za 18. stoletje nisem imenoval nobenih imen »poštarjev« na ljubljanski pošti, marveč samo imena upraviteljev oziroma nadupraviteljev. Seveda tudi nisem nikjer našel takih imen, zato menim, da so bili odslej posli nekdanjih poštarjev na ljubljanski pošti združeni s posli upraviteljev. Potrjuje me v tem mnenju zgodovinska resnica, da sta nadupravitelja Amigoni in Fischer sama dovolj skrbela za poštne potnike. Kakor znano, je Fischer za pošto kupil hišo na Mestnem trgu ter jo preuredil za urad in za poštne hleve. Dobil je zato od erarja posojilo, katerega je moral odplačevati v obrokih iz svojih

prejemkov. V zadolžnem pismu se imenuje njegova plača »Bestallung« in baš to so bili dohodki »poštarjev«.

7.

Na voz z redno pošto, s pisemsko ali paketno, je moglo sestiti le malo potnikov, na pisemsko, kakor sem omenil, samo po eden. Ker pošta niti ni vozila na vse strani dnevno, ni bilo ustrezno ljudem, ki so morali naglo potovati. Vendar pa je bilo zanje drugače oskrbljeno. Vsak si je namreč lahko na pošti, kadar je hotel, najel konja in voz; dobil ju je, sprejeti pa je moral tudi postiljona (izredna pošta). Seveda je taka vožnja precej več stala, a je bila pripravnejša. Potnik je mogel dobiti manjši ali večji voz, enega ali več konj, smel je imeti seboj tudi spremljevalce.

Četudi je bila ta naprava dobra, vendar je dolgo časa niso čislali. Bilo je ravno narobe. Oholi ljudje — in med potniki je bilo mnogo takih — so se pošti prav radi rogali. Tako so nastale neverjetne razvade, katere so skušali nam znani ukrepi tedanje poštne uprave odpraviti. Tako so se mogočneži radi vozili s štirimi, šestimi, pa tudi osmimi konji. Dostikrat jih toľko ni bilo v poštnem hlevu in potnik bi moral čakati, da jih poštar dobi, toda potnik največkrat ni hotel potrpeti in je oštel ali pa celo dejansko napadel hlapce in

Deset zapovedi za društvene godrnjače.

1. Govori slabo o svoji organizaciji pri vsaki priliki, ki se ti nudi. Zlasti udrihaj po predsedniku, ki se izpostavlja za druge.

2. Grozi vedno z izstopom, če ti v društvu ni kaj prav. Če imaš večji vpliv, pa grozi z izstopom vsega društva iz višje organizacijske edinice.

3. Zataji svojo organizacijo, kadar je treba braniti njeno čast, ugled in koristi njene!

4. Podtakni organizaciji in njenemu vodstvu slabo delovanje, če si se sprl z njenim predsednikom ali kakim članom odbora.

5. Pripoveduj vsem in povsod, da delajo društveni funkcionarji samo iz častihlepja, dobička in osebnih koristi.

6. Izogibaj se društvenih sej in sestankov, kajti lahko bi kdo mislil, da tudi ti kaj delaš.

7. Pazi, da ne govoriš dobro o izvoljenem odboru, ki dela za izboljšanje tvojih razmer, zlasti razlagaj to svoje prepričanje nečlanom.

8. Če se čutiš bolj pametnega in boljšega od vodstva organizacije, pripoveduj to vsakemu nepoklicancu na cesti in v gostilni; na društvenih sestankih pa obdrži vso modrost zase.

9. Nikdar ne pozabi biti na seji vedno in v vsakem slučaju v načelni opoziciji.

10. Če boš vedno tako delal, se ti bo dobro godilo: postaneš steber organizacije, dober tovariš in svetovalc.

Dopisi.

MINISTRKE POKOJNINE.

»Malo narodno djelo«, organ Narodne obrane piše pod tem naslovom: »Vprašanje ministrskih pokojnin je pri nas rešeno tako, kakor nikjer drugje na svetu. Po dveh letih ministrovanja pridobi minister pravico do pokojnine, neglede na to, če je bil bivši minister preje kdaj uradnik ali pa če je bil sploh kdaj javni delavec. Leta, ki jih je prebil kot minister, se računajo za pokojnino petkratno in desetkratno in to celo ona leta, katera je minister prebil »na razpoloženju«, dočim je moral imeti pred vojno v Srbiji 10 let ministrske službe, da je dobival najmanjšo ministrsko pokojnino (40 odstotkov od plače), kakor vsak drugi drž. uradnik. Zato ni čudno, da so se pred vojno stari ministri v Srbiji vračali na

poštarja samega. Velikokrat pa so poštarju s silo vzeli konje iz hleva.

Imenitni ljudje so imeli navadno seboj služabnike, ki so se večinoma vedli robato. Tak služabnik se je vzpel h postiljonu na kozla, zagrabil za bič in udrihal po konjih, pa tudi po postiljonu. Na zadnji postaji je imeniten potnik tudi rad poslal svojega slugo s konjem naprej, da mu preskrbi stanovanje. Uboga žival je mnogo trpela, ker ji sluga ves čas ni dal krme in ne pijače in jo mučil, kolikor je mogel.

Voziti se s poštnimi konji in na poštnih vozeh je veljalo vendar za nekaj posebnega in imenitnega. Znak, da vozi pošta, je bil poštni rog, ki ga je nosil postiljon okoli vratu. Ljudje, ki so se vozili z lastnimi konji, in pa prevozniki so hlapcem radi obešali poštni rog, kakor da se tudi oni vozijo s pošto. Seveda je to poštno upravo jezilo in čutila se je razžaljeno.

Marija Terezija je skušala vse razvade odpraviti s poštnim pravilnikom (Postordnung), ki ga je izdala dne 14. decembra 1748. Posamezna določila, ki so nekatera prav drakonična, so bila v veljavi še v 19. stoletju, kakor sem jih našel v »Posthandbuchu« iz leta 1820.⁵⁵ Navedem jih tukaj v prevodu.

⁵⁵ Moja lastnina.

svoje prejšnje položaje, celo na mesta srednješolskih profesorjev, dočim se danes bivši ministri s 35 leti starosti nočejo vrniti niti na mesto vseučilišnega profesorja, nego imajo kot ministri na razpoložanju in v pokoju večje dohodke, nego redni vseučiliški profesorji.«

Mi bi k temu še dodali, da spričo tega ni čudno, če se gospodje parlamentarci v srečni Jugoslaviji tako strastno bore za ministrske stolčke. Zato tudi ni čudno, če se naše politično življenje suče samo okoli večnih vladnih kriz, ko 300 jugoslovanskih parlamentarcev nima drugih skrbi, nego kdaj se razvrste, da pride vsak izmed njih na lahek način do sijajne kariere. Verjamemo, da je prijetno živeti na račun države in državljanov brezskrbno življenje do smrti, ne da bi človek vedel, s čim je to zaslužil. Če pomislimo, koliko ministrstev smo že imeli v naši državi v teh osmih letih zedinjenja, in če računamo, koliko jih bomo še imeli v prihodnjih desetih letih, ako pojde po tej poti naprej, potem lahko izračunamo, kdaj bomo ostali smrtniki in državljani živeli in delali samo zato, da bomo preživljali kopicco ministrov. Lahko je potem »seljaškim« demagogom hujskati proti državnim nameščencem in oznanjati »štedenje«. Narod naj le štedi, da bodo lahko živeli gospodje ministri!

Drž. nameščencem, ali se ti še ni zasvitalo v glavi, da storiš najboljšo, ako pokažeš »pártiji« figo in začneš razmišljati o tem, kako bi bilo, ako bi začeli voditi v zvezi s privatnimi nameščenci lastno politiko v lastni politični stranki, namesto da rinemo s svojimi volilnimi kroglicami in z agitacijo v parlament in s tem do brezskrbne kariere advokate, psevdokmete, bančnike, duhovnike itd.?

ČLANOM IN VLAGATELJEM »HRANILNEGA IN POSOJILNEGA KONSORCIJA JAVNIH NAMEŠČENCEV IN UPOKOJENCEV« V VEDNOST:

Upravni odbor konsorcija je v seji dne 17. decembra 1926 sklenil:

Obrestna mera za posojila se od 1. januarja 1927 dalje zniža na čistih 9 odstotkov.

Istočasno se določi tudi obrestna mera in odpovedna doba za hranilne vloge takole:

Male vloge, t. j. do 5000 Din so **nevezane**, t. j. takoj likvidne in se obrestujejo po 5 od sto.

Vse vloge od 5000 Din naprej so **vezane** in se obrestujejo po najmanj 6 od sto. Odpovedni rok od 5—10 tisoč Din je 8 dni. Za vloge nad 10 tisoč velja enomesečni odpovedni rok. Te vloge pa se obrestujejo lahko tudi po 6 in pol od sto, ako se vežejo na najmanj 3 mesece. Po 7 od sto se obrestujejo vloge vezane na pol leta. Po 7 in pol od sto in više se ne obrestuje razen v posebnih, ozira vrednih slučajih, o katerih pa mora sklepati upravni odbor konsorcija posebej. Obrestovanje se prične s prvim, vlogi sledečega meseca in se neha konec predzadnjega meseca, v katerem se je vloga dvignila. Izjeme dovoli upravni odbor konsorcija. Po preteku odpovedne dobe se vloge ne obrestujejo več. Če nastane slučaj ali potreba, da bi se vloga nekvarno za konsorcij likvidirala tudi pred potekom odpovedne dobe, se obrestna mera zniža za eno stopnjo.

Vlagatelji se naprošajo, da blagovoli o od 10. januarja 1927 dalje predložiti svoje hranilne knjižice, da se jim vpišejo obresti koncem leta 1926 in se potrebne modalitete v knjižicah zabeležijo.

Glede deležev se je že na občnem zboru dne 10. aprila 1926 sklenilo, da se imajo obrestovati od 1. januarja 1926 dalje. Upravni odbor je v zgornji seji določil za deleže 3 odstotno obrestovanje ne glede na to, ali so prosti ali obremenjeni, šamo da so polno vplačani (100 Din). Po preteku odpovedne dobe se tudi deleži ne obrestujejo več!

OBZIRNOST NEMŠKE POŠTNE UPRAVE DO OBČINSTVA.

Nemška poštna uprava je uvedla za pakete, ki se med prevozom na ta ali oni način kako zakesne, brezplačno ekspresno dostavo, da vsaj nekoliko popravi krivico, ki jo je z zamudo med prevozom naslovnikom povzročila. Pošiljke se dostavljajo naslovnikom po posebnih za to določenih slugah. A ne samo za pošne pakete, temveč tudi za zakesnele pošne in zakesnele čekovne nakaznice velja ta odredba nemške pošne uprave. — Na Nemškem torej brezplačna ekspresna dostava, v slovenski prestolnici se pa dostavljajo pisemske pošiljke, za katere je pošteno plačana ekspresnina, z navadno pošto vred. Pospešeno dostavo brzojavk smo dobili z biciklom, ali bi ne kazalo, da bi se tudi pisem-

ske pošiljke dostavljale s kolesom? Ljubljansko prebivalstvo zabavlja in godrnja, da se mu že toliko časa godi ta krivica v dostavi ekspresnih pisem in dopisnic.

Ne more se prištevati k zavednim slovenskim poštnim nameščencem, kdor ne podpiše deleža za Poštni dom.

Organizacijsko gibanje.

REDNI OBČNI ZBOR

»Sekcije poštne, telegrafskih in čekovnih činovnikov«

se bo vršil v nedeljo 16. januarja 1927 ob 10. uri dopoldne v salonu restavracije Miklič (hotel »Južni kolodvor«) nasproti glavnega kolodvora v Ljubljani.

Dnevni red: 1. Poročilo predsednika in tajnika. 2. Poročilo blagajnika in pregledovalcev računov. 3. Razpust Sekcije ptč. čin. po sklepu izrednega občnega zbora Zveze poštne organizacij 26. decembra 1926. Odbor.

USTANOVNI OBČNI ZBOR

»Sekcije poštne, brzojavne in telefonskih uradnikov«.

V smislu sklepa izrednega občnega zbora Zveze poštne organizacij od 21. novembra 1926 in po odloku odbora Obl. organizacije ptt. uslužbencev v Ljubljani od 28. decembra 1926 sklicujemo za nedeljo 16. januarja 1927 ob 14. uri v salonu restavracije Miklič v Ljubljani (nasproti glavnega kolodvora) ustanovni občni zbor uradniške sekcije OPO.

Dnevni red: 1. Otvoritev in nagovor predsednika pripravljalnega odbora. 2. Volitev predsednika zborovanja. 3. Čitanje in potrditve društvenih pravil. 4. Določitev članarine. 5. Volitev predsednika in odbora. 6. Slučajnosti.

Tega občnega zbora se sme udeležiti z aktivno in pasivno volilno pravico vsak aktivni in upokojeni ptt. uradnik I., II. in III. kat., vsak pogodbeni poštar, vsak poštnohraniščni uradnik in vsak ptt uslužbenec z uradniško kvalifikacijo iz območja pošnega in brz. ravnateljstva v Ljubljani.

Predsedstvo OPO kot pripravljalni odbor.

1. Potniki in kurirji se morajo naglo odpravljati. Ako ni na postaji dovolj konj, jih mora poštar iskati drugod in o tem obvestiti potnika, da naj potrpi. Ako pa se potnik, bodisi visokega ali nizkega stanu, drzne z besedami ali dejansko napasti poštarja (mit Verbal- oder Realinjurien za traktieren), ima ta pravico enako z enakim vrniti ali pa potnika naznaniti višji oblasti, in če je slednjič treba uporabljati silo, mora poštarju pomagati krajevna oblast.

2. Krajevnim in sodnim oblastim se ukazuje, da preskrbe poštarjem v potrebi nadomestne konje.

3. Potniku, ki se vede na postaji nasilno (excess oder exorbitanz), ni treba postreči; ako se dogode med potjo nasilja, mora postiljon zadevo javiti na bližnji postaji; tu mora nasilni potnik izstopiti in pošta ga ne vozi dalje. Poštar mora vsak tak dogodek sporočiti poštnemu direktorju, ki mu preskrbi potrebno pomoč (Assistenz, Hilfe und Protection).

4. Prepovedano je vsakomur vzeti z grožnjo ali s silo konja iz pošnega hleva. Prepovedano je tudi poštarje ali njih nameščence pretepatovati, suvati, raniti ali se proti njim na druge načine nespodobno vesti. Kdor se pregreši, bo kaznovan z globo, ako nima premoženja, pa telesno (Strafe am Leibe ausstehen).

5. Prepovedano je potnikovim strežajem na kozlu udrihati z bičem po konjih in postiljonih.

6. Prevozniki ne smejo hlapcem dovoliti, da bi jezdili pred vozom s poštno torbo ali poštnim

rogom. Poštarji morajo take naznaniti krajevni oblasti, da jih kaznuje.

7. Ako je potnik konja pokvaril, ker je z njim ravnal nečloveško, ali ga silil k prevelikemu naporu, mora poštarju škodo povrniti.

Poštarji pa so imeli tudi dolžnosti, ki so bile določene v istem pravilniku. Te so bile:

1. Poštni upravitelji, poštarji in poštni prevozniki morajo opravljati službo na svojo odgovornost. Ne smejo se od postaje brez tehtnega vzroka oddaljiti nad tri dni, daljšo odsotnost jim more dovoliti le višja oblast.

2. Poštarji morajo imeti za postiljone le neomadeževane osebe, za nje tudi jamčijo.

3. Poštarji ne smejo drug drugemu postiljonov odjemati, postiljoni pa ne zapustiti gospodarja (poštarja) pred časom in brez odpovedi. Kdor bi se v tem pregrešil, tega ne sme noben poštar sprejeti v službo.

4. Pošta sme potnike voziti le po poštnih cestah.

Pozneje so bile razglašene še te naredbe:

1. Poštarji ne smejo dednih poštnih postaj³⁶ prvih deset let prodati (7. avgusta 1776).

2. Poštni pisarji (Postschreiber)³⁷ se ne smejo sprejemati brez dovoljenja pošne uprave, pri nji morajo biti poprej izprašani in zaprišeženi (18. januarja 1775 in 27. maja 1782).

³⁶ Nekatero pošte in postaje so se delj časa podedovale.

³⁷ Kakšno službo so opravljali, mi ni znano.

3. Poštarji, ki se polaste erarnega denarja, se primejo radi poneverbe (3. januarja 1794).

Ker je bila služba poštarjev težavna, njih stan pa celo zaničevan, dala jim je Marija Terezija s pravilnikom tudi nekaj pravic:

1. Ukazano je gospodi,³⁸ da ne me od poštarjev zahtevati drugih dajatev, kakor teh, ki so ji dolžni dati od podložnih hiš in posestev, tudi ne sme razpolagati niti z njimi, niti s poštnimi konji, ker poštarji so podrejeni samo poštnemu direktorju.

2. Krajevne oblasti ne smejo zaseči poštnih hiš za vojaška nastanovanja, niti zahtevati za nje povračila v denarju, sploh morajo biti poštarji oproščeni vseh izrednih doklad.

3. Ako je kje treba ustanoviti poštno postajo ali staro prestaviti, morajo oblasti preskrbeti poštarjem stanovanje in hleve, če lastnih nimajo, za zmerno ceno; ako pa si hočejo poštarji sami kupiti hišo, ne sme se jih pri nakupu ovirati.

Marija Terezija je skušala poštarje odškodovati tudi z zaslužkom Od poštnine za pisma jim je prepustila polovico, od potnikov pa tudi nekaj, za pisarniške posle so dobivali še nekaj priboljšek. Seveda niso bili dohodki vsakega poštarja enaki, odvisno je bilo to od kraja in prometa.

(Nadaljevanje prihodnjic).

³⁸ Graščaki, škofje, samostani in veleposestniki.

REDNI OBČNI ZBOR

»Osrednjega društva nižjih poštних in brz. uslužbencev za Slovenjo«, krajevna skupina **Ptuj**, bo v nedeljo, dne **16. januarja 1927** ob **13. uri** v **Ptaju**, v čakalnici mestnega kopališča, Murščeva ulica 9. — **Dnevni red:** 1. Poročilo predsednika, tajnika, blagajnika in pregledovalcev računov. 2. Poročilo delegata »Osrednjega društva iz Ljubljane. 3. Volitev predsednika, tajnika, blagajnika in odbora. 4. Slučajnosti. — **Odbor.**

VESELICA OSRED. DRUŠTVA NIŽJIH POŠTNIH USLUŽBENCEV, KRAJEVNE SKUPINE LJUBLJANA.

Osrednje društvo nižjih poštних uslužbencev kraj. skupine Ljubljana, priredi, kakor vsako leto, tudi letos svojo veliko predpustno veselico, dne **8. januarja 1927** v vseh zgornjih prostorih Narodnega doma. Čisti dobiček je namenjen v prid bolnim članom, revnim vdovam in sirotam.

Preskrbljeno je za dobra vina (iz ljutomerskih gor), topla in mrzla jedila in sploh za dobro postrežbo, kakor tudi za godbo in ples. Zato pride vsak posetnik te prireditve na svoj račun.

Vabimo vse cenj. p. t. nameščence (tudi iz okoliških pošt), da se te prireditve udeležijo in s tem pripomorejo k njenemu gmotnemu uspehu. **Odbor.**

DA, DA,
BUDDHA
ČAJNE MEŠAVINE
SU VRLO FINE!

NAZANILA IN POROČILA SEKCIJE PTČ. ČIN.

Pripravniki II. in III. kat., ki so se obrnili na Sekcijo za učne pripomočke, dobe te takoj, ko bodo izgotovljeni. Zaradi tehničnih ovir se je razmnoževanje pripomočkov zakesnilo in zato prosilec nismo mogli takoj ustreči. Pri tej priliki sporočamo, da založimo tudi »Navodilo za telegrafski izpit«, ki ga je priredil in z risbami opremil sekretar direktorije g. Röthl. Sestava tega navodila je slična »Navodilu za telefonski izpit«, ki ga je sestavil isti autor. Cena navodila je 10 Din, obema skupaj torej 20 Din. Kdor hoče imeti vse pripomočke z obema navodiloma vred, naj nam to takoj sporoči po dopisnici. Ozirali se bomo samo na pismena naročila. Pošiljati priložimo položnico, po kateri je treba nakazati znesek za navodilo in k temu pribiti znesek v vrednosti znamk, ki so nalepljene na pošiljki.

Pripravniški izpit za II. in III. kategorijo se bodo vršili najbrže v prvi polovici meseca februarja.

Članarino za I. četrletje 1927 naj poravnajo vsi člani sigurno do 10. januarja t. l., ker bo sedanja Sekcija na občnem zboru 16. t. m. likvidirala. Točno in sigurno plačilo članarine je potrebno zato, ker je treba po razpustu sedanje Sekcije prijaviti vse člane uradniški sekciji, ki bo ustanovljena v januarju t. l. Kdor ne plača članarine za I. četrletje, tega ne bo mogoče prijaviti kot člana novoustanovljeni uradniški sekciji. Člani, ki spadajo pod celjsko ali mariborsko krajevno skupino, plačajo članarino svoji krajevni skupini, od katere so prejeli tudi položnice. Tov. blagajničarka Sekcije razpošlje položnice samo članom onih pošt, ki ne spadajo pod celjsko ali mariborsko skupino. Članstvo, zlasti pa zaupnike prosimo za brezpogojno točnost in red.

Članstvo iz Ljubljane in okolice pozivamo, da se polnoštevilno in disciplinirano udeležijo ustanovnega občnega zbora uradniške sekcije, kakor tudi

zadnjega občnega zbora sedanje Sekcije. Obe skupščini se vršita v nedeljo 16. januarja 1927. Sedanja Sekcija moramo razpustiti zaradi sklepa Obl. organizacije. Istočasno pristopimo kot člani uradniške sekcije, ki je sestavni del novo ustanovljene Oblastne organizacije. Za polnoštevilno udeležbo odgovarjajo zaupniki, kajti od udeležbe članstva je odvisno, kakšna bo novoustanovljena uradniška sekcija.

Sekcija ptč. čin. je prijavila svoj pristop k Osrednji Zvezi javnih nameščencev za Slovenijo in je torej sedaj vsak član Sekcije tudi posredni član O. Z. in po tej Glavnega Saveza državn. nameščencev v Beogradu.

POŠTNI DOM.

Izveček iz zapisnika IV. redne seje načelstva, ki se je vršila dne 13. decembra 1926 ob 20. uri z običajnim dnevnim redom.

Navzoči so bili skoro vsi člani načelstva in dva člana nadzorstva. Po odobrenju zapisnika zadnje seje so se prečitali došli dopisi, ki so se vzeli v vednost.

Ker želi »Gospodarska zadruga« glede naganja razpoložljivega denarja pri njej nekatere izpremenbe, se na njeno željo določijo trije delegati, ki naj skupno z delegatom »Gospodarske zadruge« stilizirajo načrt pogodbe in ga predlože obema načelstvom v odobrenje. Za delegate se določijo tov. Hauptman, Boh in Stanič.

Do sedaj je pristopilo k »Poštnemu domu« 544 članov s 1283 deleži. Na račun deležev je vplačanih okrog 60.000 dinarjev. Vsi dosedaj pristopivši člani se sprejmejo na podlagi čl. 3 in 30 združenih pravil za člane zadruge. Tovariš Bavdek predloži približen načrt za efektno loterijo. Da se ta načrt še podrobneje izdela, se izvoli poseben odsek, v katerega se določijo tov. Martinšek, Bavdek, Bizovičar in Stanič, ki morajo o tem poročati načelstvu na prihodnji seji.

Na pripombo tov. Grudna, da je v dvorskem okraju na prodaj lepa stavbna parcela, se razvije živahna debata o tem, kakšen naj bo Poštni dom in kje naj stoji, da bo najbolje služil svojemu namenu in da bo obenem zagotovljena stavbi rentabilnost, so si vsi člani načelstva edini v tem, da bo treba postaviti poštni dom na prometnem kraju in da se je radi tega že sedaj treba zanimati za primerno stavbno parcelo. Članom načelstva se zato naroči, da se informirajo, kje bi bila kakšna primerna stavbna parcela na prodaj in pod kakšnimi pogoji ter da o tem poročajo Zadruzi.

Istotako se naprošajo vsi člani zadruge v Ljubljani, da poročajo načelstvu zadruge, če vedo za kako primerno stavbno parcelo, ki je na prodaj.

Uradne ure za zadrugo »Poštni dom« se določijo ob sobotah od 17. do 18. ure.

»Poštni dom« v novem letu. Našo zadrugo čaka v novem letu veliko dela. Pred vsem bo treba skušati zadrugo očvrstiti s tem, da ji pridobimo čim več članov, kajti le z združenimi močmi bomo kaj dosegli. Treba bo vsakega poštnega nameščenca posebej prepričati, kako potrebna in koristna je naša akcija, treba mu je dokazati, da bo imel on in njegova stanovska organizacija posredne in neposredne koristi od poštne doma. Sleherini poštni nameščenec v Sloveniji mora biti član Poštne doma. Da to dosežemo, je treba na eni strani smotrenega, neumornega, podrobnega dela načelstva, na drugi strani pa vsaj nekaj razumevanja, dobre volje in stanovske zavednosti od vseh tovarišev in tovarišic. Zadržni delež znaša 100 Din in se lahko vplača v 10 zaporednih mesečnih obrokih, ki se na željo odtegujejo neposredno od službenih prejemkov. Na ta način se odplačevanje deleža skrajno občutljivi. Prepričani smo, da more doprinesti takšno gmotno žrtev vsak poštni nameščenec. Zato apeliramo na vse tovariše in tovarišice, ki niso še pristopili k naši zadruzi, da to čimprej store.

Druga naloga zadruge v novem letu bodi, da si skuša tudi z drugimi sredstvi pridobiti čim več gmotnih sredstev. V to svrhu bo treba izvesti že započeto prodajo odkupnih listkov v prid Poštnemu domu, organizirati efektno loterijo in misliti pri tem tudi na nova pridobitna sredstva. Dolžnost tovarišev in tovarišic pa bodi, da načelstvo pri tem z vsemi močmi podpirajo, da dosežemo čim večji gmotni uspen.

Vzporedno s pridobivanjem novih članov in gmotnih sredstev pa mora iti delovanje načelstva tudi za tem, da zbira od svojih članov in tovarišev mnenja in načrte, kako si oni zamišljajo zgradbo poštne doma, kjer naj stoji, na kakšen način naj se zagotovi zgradbi čim večja rentabilnost, iz kakšnih prostorov naj dom obstoji, kako naj bo zidan itd. Vsa ta vprašanja niso nič manj aktualna, kakor važna. Aktualna so ta vprašanja pred vsem radi zasiguranja potrebnega stavbišča. Zelo neprijetno bi bilo, ako bi morali po nekaj letih ugotovljati, da smo zamudili to in ono ugodno priliko za nakup primerne stavbišča, oziroma celo da ni več primerne stavbišča na razpolago. Zato moramo biti budni, da nas stavbna podjetnost drugih ne prehitijo. Če pa si hočemo vsaj zasigurati stavbišče, moramo vedeti za približen načrt bodočega doma, kajti to dvoje je v neločljivi zvezi.

Da so ta vprašanja obenem zelo važna, najbrž ni treba posebej poudarjati. Zato si najbrž ne bo upalo nobeno načelstvo niti skupno z nadzorstvom o tem odločiti, ampak bo treba vprašati za mnenje vse interesente. Najprimitivnejši način za to bi bilo sklicanje posebne ankete, na kateri naj bi sodelovale vse stanovske organizacije in vsi poštni nameščenci, ki se za to zanimajo. Ravno tako dobrodošlo pa bo načelstvu tudi vsako mnenje, ki ga prejme od članov pismeno.

Da bo moglo načelstvo v novem letu z uspehom vršiti postavljene si naloge, je treba sodelovanja vseh, ki imajo dobro voljo.

V tem smislu želimo vsem našim članom in prijateljem veselo in srečno novo leto.

Darovi. Sledeči tovariši so darovali Poštnemu domu obveznico 7% državnega posojila: Franc Klasanec, zvaničnik, Račje; Ivan Kordiš, služitelj, Loški potok; Ivan Vogelnik, zvaničnik, Ljubljana 2. Požrtvovalnim tovarišem se za njih dar najlepše zahvaljujemo in jih priporočamo ostalim tovarišem v posnemanje.

Uradne ure za Poštni dom so ob sobotah od 17. do 18. ure v prostorih Gospodarske zadruge, Pred Prulami štev. 1.

To in ono.

Srečno novo leto želimo vsem naročnikom, oglasnikom, sotrudnikom in prijateljem našega lista. — **Uredništvo in uprava »Poštne glasnika«.**

Današnje številko smo razposlali tudi nekaterim bivšim naročnikom in tistim tovarišem, ki bi pač morali biti naročeni na edino slovensko stanovsko in strokovno glasilo poštne nameščencev. Tem so priložene položnice. Prosjačimo nikjer in nikogar! Kdor se zaveda, da je poštni nameščenec in da je list naše edino orožje, ta pošlje po priloženi položnici naročnino borih 24 dinarjev za vse leto ali vsaj 12 Din za pol leta. Kdor tega smisla nima, naj list vrne, da vemo, s kom imamo opravka. Kdor od novih ne pošlje naročnine do 5. januarja 1927, ta ne prejme druge številke.

Zobni atele

IVAN RADOVAN

se nahaja

v Ljubljani, Selenburgova ulica 4/I.
(Poleg glavne pošte)

Nekateri naročniki lista so se obrnili na uredništvo z vprašanjem, ali priporočamo zavarovalnico, koje oglas je bil priložen v zadnji številki »Poštne glasnika«. Tem sporočamo, da naj prečitajo današnji članek »Varčevanje in zavarovanje«, tam najdejo vsa pojasnila.

Komisija za revizijo uradniškega zakona je z odlikom ministrstva za pravosodje sestavljena takole: predsednik je kasacijski sodnik Vasa Petrovič, člani pa državni svetnik dr. Štefan Sagadin, član glavne kontrole Vasović, dr. Pera Popovič in dr. Miča.

Za zidanje modernih poštne poslopj. Berlinško poštino glasilo z dne 6. novembra t. l. piše: Ker ima zidanje manjših pošt tak, čestokrat pa kot edino poslopje Nemške države za svoj kraj celo večji pomen kakor veliko večje uradno poslopje v velikem mestu, je odredil poštni minister, da se ima vsaka poštna hiša tudi v manjših

krajih zidati dovršeno v tehničnem in arhitektonskem oziru. — Srečni nemški poštni uslužbenci, ki bodo uradovali in službovali v suhih, svetlih, zdravih uradih! Po sodbi naših odločilnih mož je pa žal za poštni lokal dober vsak brlog, vsak »kevder«, vsaka beznica, vsaka luknja. Kaj za to, da so za bivanje take vlažne temnice silno nezdrave, saj za ubogo poštno paro je vse dobro!

Poštni dom bo naša trdnjava, zato podpiši takoj delež!

REORGANIZACIJA OSREDNJE ZVEZE.

V medeljo, 2. januarja 1927 se bo vršil občni zbor »Osrednje Zveze javnih nameščencev v Ljubljani«, na katerem se sprejmejo nova pravila in na katerem se preustroji O. Z. v »Zvezo državnih nameščencev za Slovenijo«. Nobena organizacija ni bila tako potrebna temeljite remedure in popolnoma novega vodstva, kakor O. Z., ki je iz različnih vzrokov prišla tekom let tako na konec, da je bila samo še medel odsvit nekdanje Zveze in da je zastopala le še majhen odstotek državnih uslužbencev v Sloveniji. Značilno je, da so ostale v O. Z. največini najmanjše in najšibkejšje organizacije, dočim so vse velike in pomembne organizacije (železničarska, učiteljska, poštna, finančna kontrola) izstopile.

Od pošte so sicer nekatera separatistična društva ostala v O. Z., toda ta ne morejo govoriti v imenu poštarjev, kajti naša organizacija, to je Obl. organizacija ptt. uslužbencev v Ljubljani, šteje 1500 članov, dočim nima vse ostale poštne organizacije v Sloveniji niti 200 članov. Za enkrat je prijavila OPC samo svojo uradniško sekcijo s 700 člani v O. Z., da bo videla, ali je mogoče delati pod temi razmerami in s temi ljudmi.

Druga velika napaka je, da niso v O. Z. zastopani nižji uslužbenci (zvaničniki in služitelji). Eno samo društvo nižjih uslužbencev (sodni pod-

uradniki in sluge) je včlanjeno danes v O. Z., pa so še temu edinemu zastopniku prisodili zadnje — 16. odborniško mesto.

Sicer pa počakajmo občnega zbora, več izpregovorimo pr'hodnjič.

Gospodarstvo.

Nabava blaga na obroke.

V lanski noveletni številki (»Poštni glasnik« št. 1 od 1. januarja 1926) smo razglasili na uvodnem mestu različne ugodnosti, do katerih imajo člani organizacije pravico. Glavna ugodnost je ta, da si more član organizacije na osnovi posebne nakaznice nabaviti različno blago pri glavnih ljubljanskih trgovcih na obroke. Seznan teh tvrdk smo objavili v »Poštnem glasniku« št. 1 od 1. januarja 1926 in št. 12 od 15. VI. 1926, izpopolnjene pa objavimo v eni prihodnjih številki. Vsak član OPO si nabavi z njeno izkaznico blago in ne plača pri prevzemu blaga nič, nego se mu odtrga nabavljena vsota v 4—8 mesečnih obrokih od njegove plače.

To je v današnjih časih, ko nima skoro noben drž. nameščenec toliko denarja, da bi mogel na enkrat plačati 1000—2000 Din, pa tudi par sto dinarjev ne, gotovo velika dobrota. Zato smo pričakovali, da se bodo člani te ugodnosti v večji meri posluževali. Ljubljanski člani se še nekaj zatekajo k organizaciji po te izkaznice, dasi je tudi od teh komaj 20 %, kako drugi dobivajo in plačujejo, ne moremo razumeti. Posebno malo pa se poslužujejo te ugodnosti člani izven Ljubljane. Za mariborske in celjske tovariše in tovarišice to še ni čudno, ker imajo zveze in dogovore s tamkajšnjimi trgovci. Bolj čudno se nam zdi, zakaj se ne prijavljajo člani z dežele, s kmetov, ko vendar tudi rabijo blago, obleko, plašč, suknjo, čevlje, klobuke in druge potrebščine. Za te ne moremo drugega misliti, kakor da ne čitajo »Poštne glasnika«. Kdor ne more priti sam v Ljubljano, zadostuje dopisnica na Obl. organizacijo ptt. uslužbencev, v kateri pove, za kolik znesek želi kredita. Organizacija mu pošlje najprej v podpis izjavo, nato pa izkaznico.

Zato tovariši, tovarišice, poslužujte se te ugodnosti!

Uradni kotiček.

Računanje vojaške službene dobe.

Ministrstvo za vojsko in mornarico je izdalo z odlokom št. 16.419 od 19. julija 1926 naslednje pojasnilo:

1. Vprašanje računanja službenih let častnikom, kapelnikom, tehničkim poslovojem in stalnim vojaškim duhovnikom je regulirano s členom 300, točka 2, zakona o ustroju vojske in mornarice. Tem se računajo kot službena leta vsa leta ukazne in neukazne službe po odbitku polnega roka v stalnem kadru pri pehoti, t. j. deset mesecev brez razlike, ali je kdo od kapelnikov, tehniških poslovojev in stalnih vojaških duhovnikov služil in koliko časa v kadru ali pa je bil od te službe iz katerega koli vzroka oproščen, ker v tem pogledu ne dela zakon nobene razlike ali izjeme.

2. Uradnikom in ostalim državnim uslužbencem civilnega reda, bodisi da so v službi pri vojakih, bodisi v drugih ministrstvih in stalnih državnih oblastvih, se računa v smislu čl. 137 uradniškega zakona kot službovanje pri kadru oni rok, ki stvarno ni spadal v dobo rekrutiranja, to se pravi onim, kateri so imeli ob času rekrutiranja pravico do dijaškega roka, se odbije 14 mesecev, vsem ostalim pa 18 mesecev. Tako se računa vsem enako, ne glede na to, da li so odslužili svoj rok v kadru in koliko časa so služili, kakor tudi ne glede na to, dali so bili iz katerega koli razloga oproščeni kadrovske službe.

Paketni promet na Francoskem. Kakor se da posneti po »Matinu« z dne 20. m. m., je poštni paketni promet tako padel, da skoraj zaostaja za Švico ter ima štirikrat manj paketnih pošilk, kot Anglija, pa osemkrat manj kakor Nemčija. Za vzrok se navaja prepočasno prevažanje. To se ima izboljšati z večjimi poštними vozovi ter s tem, da dobe pismonoše lahne vozičke.

Za »Zvezo poštne organizacij za Slovenijo v Ljubljani« izdaja in urejuje **Joško Jakše v Ljubljani.** — Za »Narodno tiskarno« **Fran Jezeršek v Ljubljani.**

Ivan Jelačin - Ljubljana

veletrgovina špacerijske in kolonialne robe

Solidna in točna postrežba. Ustanovljeno l. 1888

Avto vozi

brez bencina! Kuri z bukovim ogljem!

Jugo-Hag, Ljubljana

Bohoričeva ulica št. 24. Telefon št. 506.

Ljubljanska gradbena družba z o. z.

Ljubljana,

Slomškova ulica 19, telefon 527.

Gradbeno podjetje, tehnična pisarna, parna žaga, tesarstvo za stavbe in pohištvo.

Priporoča se

F. NOVAK, Ljubljana
Kongresni trg št. 15.

Veletrgovina in razpošiljalna suknene in perilnega blaga.

Solidna postrežba. Vedno najnižje cene.

Največjo izbiro vsakovrsnega usnja, čevljarških in sedlarskih potrebščin, pr'pomoča

ANDREJ SEVER

v Ljubljani, Stari trg 30.

Colombo Ceylon čaj

ni samo dober, temveč najboljši!

Poskusite!

Poskusite!

ŠTEFAN ŠPELETIČ

slikar in pleskar 4

LJUBLJANA, Rimska cesta 16.

„ZMAJ“

tovarna za galvanične elemente in elektrotehniko
Ljubljana družba z o. z. Ljubljana

Žepne baterije vseh vrst.

Anodne baterije in elementi za radio. Suhi in nalivajoči elementi vseh velikosti.

Elementi za ogljeno vrečico.

Leclanchejevi elementi

in vsi v to stroko spadajoči predmeti,

Miklošičeva c. 17.
Telefon 714/II

Triumph-Auto

d. z o. z.

Ljubljana, Aleksandrova cesta 3

Brzjavni: Triumph-Auto, Ljubljana

Zastopstvo za soc. an. „FIAT“ v Torinu

Zaloga rezervnih delov za vse tipe in original angleških „Coventry“ verig za tovrne avtomobile, Fiat, Saurer itd.

MESTNA HRANILNICA

LJUBLJANSKA

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

V LJUBLJANI

Stanje vložnega denarja preko 20 milijonov dinarjev ali 800 milijonov kron. — Sprejema vloge v hranilne knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Zlasti plačuje za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. — Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kakor kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem in davčno močjo. Ravno radi tega nalagajo pri njej tudi sodišča denar mladoletnih, župni uradi cerkveni in občine občinski denar. — Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar popolnoma varen.